

Tying the Knots in Bologna implementation/ KnoBI

Conferința ”Studentii încotro? – Traectoria profesională a tinerilor absolvenți”

București, 25 septembrie 2017

Raportul evenimentului

În data de 25 septembrie 2017 s-a desfășurat la București conferința cu tema – „**Studentii încotro? – Traectoria profesională a tinerilor absolvenți**””, organizată în cadrul proiectului Erasmus+ *Tying the Knots in Bologna Implementation (KnoBI)* de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării, Inovării (UEFISCDI) în parteneriat cu Centrul pentru Politici Educaționale (CPEdu), Coaliția pentru Educație și Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România.

La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai mediului academic, ai studenților, mediului privat și societății civile. În prima parte a evenimentului, invitații au expus o serie de observații generale precum și specifice privind tema evenimentului, urmate de sesiunea de dezbateri cu participanții.

Astfel, evenimentul a debutat cu prezentarea unor activităților specifice derulate de Centrul pentru Politici Educaționale, fiind urmată de o prezentare a principalelor concluzii derivate din capitolul privind angajabilitatea absolvenților din *literature review*-ul elaborat în cadrul proiectului KnoBI. Aceasta, alături de o altă analiză despre angajabilitatea absolvenților de studii universitare din România, au constituit punctul de plecare pentru inițierea dezbaterilor și pentru generarea unei susțineri fundamentate, argumentate a opiniilor expuse.

Printre concluziile analizelor prezentate se numără:

- cifra de școlarizare a universităților nu este corelată cu solicitările pieței;
- instituțiile de învățământ superior, în special cele private, se adaptează la cererile studenților (Medicina), respectiv la specializări care pot fi ușor autorizate de ARACIS (Științe economice). Dreptul/Științele administrative le îmbină pe ambele;
- abia în acest an s-au făcut pași către dezvoltarea unei culturi antreprenoriale în rândul studenților. E un domeniu cu un potențial enorm de dezvoltare;

- cifra de școlarizare nu este în niciun fel corelată cu domeniile inteligente, prioritară pentru dezvoltarea României (ex IT). Acestea ar trebui încurajate;
- interacțiunea universități-mediul de afaceri, deși obligatorie în vederea acreditării universităților, se realizează doar la nivel formal;
- angajatorii au un cuvânt minor de spus în realizarea arhitecturii planurilor de învățământ, ceea ce poate conduce la probleme în ceea ce privește angajabilitatea absolvenților;
- subiectul angajabilității absolvenților se află de ceva vreme printre temele abordate de diverși decidenți în domeniul politicilor educaționale, având ca punct de pornire alte subiecte fierbinți: lipsa oportunităților pentru tineri, învățământul profesional dual, asistența socială, o relevanță scăzută a diplomelor obținute la finalizarea studiilor sau migrația în creștere;
- lipsa existenței unor instrumente adecvate pentru colectarea datelor, lipsa unor prevederi legislative clare care să susțină colectarea și analiza datelor referitoare la angajabilitatea absolvenților;
- deși instrumentele pentru implementarea unui sistem de *tracking* există, acesta nu a fost încă implementat, posibil și din cauza lipsei voinței politice;
- în ciuda recomandărilor existente la nivel european (EHEA), nu există suficiente activități suport care să asigure corelarea calificărilor obținute la nivel superior cu nevoile pieței muncii, astfel încât absolvenții să beneficieze de competențe care să îi pregătească pentru o dimensiune europeană sau globală.

Prezentarea acestor idei a dat curs unei dezbateri energice, beneficiind de un public cu perspective și experiențe diverse. Astfel, participanții au evidențiat următoarele:

- angajabilitatea absolvenților trebuie de asemenea privită din punct de vedere demografic;
- există o oscilare între orientarea spre tendințe viitoare și analiza măsurilor luate până în prezent;
- absolvenții de studii superioare trebuie priviți în primul rând drept creatori de locuri de muncă, nu căutători de locuri de muncă, aceștia reprezentând doar un sfert din tinerii României;
- anumite specializări din facultăți sunt considerate mai atractive de către studenți și este important de văzut cum este stabilită aceasta și în funcție de ce public țintă, luând de asemenea în considerare și modurile în care se poate face predicția nevoilor de pe piața forței de muncă în ce privește programele de studiu

- ocuparea locurilor de muncă potrivite absolvenților de studii liceale se face adesea de către absolvenți de universitate, supra-calificarea celor din urmă la locul de muncă fiind o problemă esențială în ce privește angajabilitate și calitatea angajării;
- dintre instrumentele care pot contribui la îmbunătățirea situației actuale au fost menționate legea internship-ului, instrumente de monitorizare a studenților în urma finalizării studiilor, accentuând importanța acestor instrumente de monitorizare și planificare a strategiei de dezvoltare a arhitecturii sistemului de învățământ superior.

În urma acestor expuneri, au fost evidențiate pe rând principalele obstacole pe care le întâmpină elevii și studenții în parcursul lor profesional, ulterior discuția evoluând spre identificarea unor soluții și instrumente pentru generarea unui sistem coerent, realist care să țină cont de tendințele de pe piața forței de muncă, precum și de identificarea nevoilor și aspirațiilor tinerilor studenți.

O soluție rezultată în cadrul discuțiilor a fost acționarea pentru soluționarea problemelor observate, în detrimentul unei atitudini pasive care „așteaptă soluții”, unde „acțiunea” poate presupune orice măsură, de la începerea unei afaceri, la inițierea unei sesiuni de formare pentru cei cu o anumită nevoie sau implicarea în politici publice/luarea deciziilor în societate.

Soluțiile specifice identificate în cadrul discuțiilor se regăsesc mai jos:

- îmbunătățirea serviciilor de consiliere și orientare în carieră, la care copiii să poată avea acces de la cele mai fragede vârste;
- campanii de informare pentru părinți și elevi, deopotrivă, despre beneficiile fiecărei meserii;
- investiția în infrastructură și dezvoltare regională (pentru a reduce din efectul de migrare a tinerilor către orașele mari unde opțiunile profesionale sunt limitate față de cele disponibile în localități mai mici);
- schimbarea modului de finanțare a învățământului superior pentru a putea genera schimbare în grila de programe de studiu oferite și corelarea cu politicile de evaluare (externă) a calității, astfel încât să se încurajeze actualizarea ofertei educaționale cu nevoia pieței muncii;
- existența unor politici de tranziție/adaptare a cadrelor didactice care ar putea rămâne fără locuri de muncă odată cu închiderea unor programe, în timp ce programele noi propuse vor avea nevoie de resursă umană (ex. programe de convertire profesională adresate cadrelor didactice /

programe de formare continuă care să îi sprijine în demersul lor de dobândire a competențelor de predare de care au nevoie pentru a face față provocărilor actuale, dinamice);

- creșterea relevanței activităților practice (din cadrul programelor de studiu) – ex. flexibilizarea cadrului de colaborare dintre universități și companii din mediul privat pentru garantarea accesului studenților la stagii de practică și ore de „laborator” de calitate;
- dezvoltarea, implementarea și evaluarea instrumentelor de corelare a pieței muncii cu oferta educațională;
- update curriculum, prin implicarea tuturor actorilor (părinți și elevi/studenti deopotrivă);
- pregătirea sistemului educațional și a societății pentru fluctuațiile demografice care urmează (ex. pentru momentul în care generația „decreștelor” va ajunge la vârsta de pensionare);
- dezvoltarea, în segmentul de educație obligatorie, a competențelor de generare de locuri de muncă;
- pregătirea societății pentru momentul în care robotizarea / dezvoltările tehnologice vor determina dispariția unor locuri de muncă/profesii răspunzând la întrebarea: „*de ce competențe au nevoie persoanele care în viitor nu vor avea un loc de muncă?*”